
MILENA LAH

MUZEJ PRIGORJA
GALERIJA "KURIJA"
S E S V E T E
TRG DRAGUTINA DOMJANIČA 5
TEL: 01/2001-601

IZ CUKLUSA "IKARA"

U dosluhu s vremenom

"Galeb koji hoda" visok je četiri metra i rađen je u crvenom granitu, koji je kiparica sama isklesala iz bloka isječenog po mjeri i donešenog neposredno iz kamenoloma. "Ugledavši je na simpozijumu u Bad Kreuznachu kako ga završava, njemački kancelar g. H. Kohl začudio se kako joj uspijeva raditi bez skice. Nasmijavši se Milena Lah je pokazala lijevu ruku i u kvadratiću dlana ucrtanu skicu ..., to joj je bilo dovoljno jer je danima prije šetala i upijala u sebe smisao prostora i svoja viđenja tog prostora u kojem će nastati "Galeb koji hoda" i oplemeniti ga prostorom i vremenom iz kojega je došla - iz tih viđenja na tom je prostoru izrastao kip, njen kip, njena skulptura.

Mašta, maštanje i viđenja prošlosti, sadašnjosti i budućnosti njen su "realističan" dosluh s vremenom koje je za nju u stalnom kozmičkom kretanju. Shvatimo dvojako - doslovce (jer takvi su umjetnici) i u prenosnom smislu (jer im nismo u stanju uvijek vjerovati makar nas oni vremenom uvjere da je to tako kako su oni vidjeli.

Već 1986., prije jedanaest godina, objavljen je podatak da je svojom rukom, ova krhka žena, obradila 350 tona mramora, granita, kristala, metala, betona i drugih materijala. Taj ogromni opus sastavljen je od nekoliko ciklusa koji izrastaju jedni iz drugih. S vremenom sve je vidljivija umjetnička forma koju nazivamo Milena Lah. Iako ona izravno radi u materijalu, sama kleše i polira, kipovi iz skica tek tu i tamo nastanu. Ne crta ih. Slike i crteži, druga su strana medalje, oni čine ravnotežu koja dopunjuje njen svemir viđenja svojih likova.

Dok je u kiparstvu njena forma većim dijelom apstraktna manjim dijelom figurativna u crtežima i slikama je gotovo sve obratno. I jedna i druga forma potiču iz istih viđenja od iste Milene Lah, iz istog kozmosa Milene Lah, istoga kiparskog i crtačkog svijeta Milene Lah.

Sve je u počelima Milene. Njenom istarskom krasu iznad Trsta, njenom ocu brodograđevnom radniku u Uljaniku i Puli i Monfalconeu, istarskom izbjeglici, prebjegu u nekadašnju Jugoslaviju i njenom gradu kojega je "izabrala s 15 godina"... šecući Ilicom.

Njen kiparski svijet otvorio joj se kad je poželjela letjeti. "...Put prema Puli, crkvice kao galebovi, u suncu dodirnite, bijele, poput neba. Stvaram galebove, one su mi ih donijele. Bilo je to oslobađanje i stvaranje kretanja. Kretala sam se njima, forma se blještala. Oni su uzlijetali iz teških misli mojih galiota, vječitih robova, nedorečenog svijeta za trgovinu, snažnih za vesla, zarobljenih u svoju kožu, čudesno. To kretanje otvorilo mi je put prema Ikaru..."

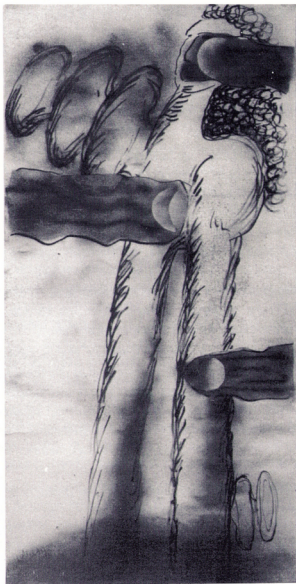
Njena viđenja nisu samo promatračka i vizionarska, već i psiho-kinetička, kojima kao vidilica vidi aure oko glava, tijela i stvari i prenosi ih u kiparsku bit novoga postojanja. Nestvarno ne! U umjetnikovo se vjerovanje ne može sumnjati.

Otuda "gospí, ljubavi, od Laurane" i galebima takvi oblici, a tako je i s famoznim ciklusom "Vrijeme našega pamćenja u mramoru i bronci", "Zagrebačkim vodoskocima", i u "Stepenicama" u uzvišeno. Takve su i "Dubrovkinje" lijepe i uznosite, ali to više nisu "Crne Mediteranke" - kamene djevojke ni "Na svečanost" - žene koje čekaju svoje mornare s darovima iz cijeloga svijeta, žene sa cvijetom i novim trudnoćama i tugama. To su sada u jarkim bojama crvenoj, plavoj i ponekad žutom bljesku u crnim konturama crteži portreti žena koje isčekuju svoje nove "Mornare" i putnike umjetnike i znanstvenike na "brodu mira" koji je doplovio upomoć Dubrovniku u Domovinskom ratu.

Takav je i najnoviji Ikar "Bljesak", vatreni Ikar s ratnoga pohoda u oblacima slave i boli. To je drevni Ikar ovoga podneblja proizašao iz ciklusa "Vječiti Ikar" i inih ciklusa kiparičina opusa crtežom i bojom figure suprostavila manje više apstraktnom obujmu kiparičine forme u kojima je progovorila o Ikarovoj sudbi, o galeotima, Velom Joži, o mornarima na dalekoj pučini i brodograđevnom radniku koji samo nedjeljom stiže kući...

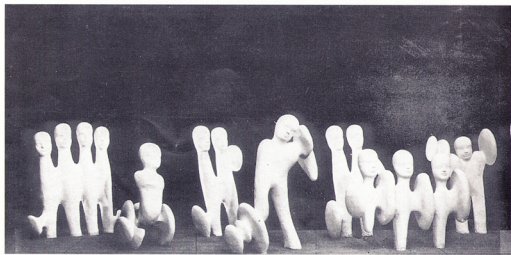
Prva dama hrvatskoga kiparstva nije samo prva dama, a s Milenom Lah hrvatsko kiparstvo nije samo hrvatsko.

Borislav ISTRANIN

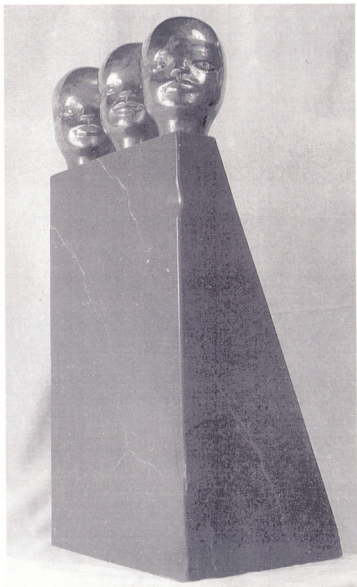

DETALJ SLIKE

IZLOŽBE:

Od 1949. g. kad prvi put izlaže svoja djela MILENA LAH je do 1990. g. izlagala na gotovo tri stotine izložbi, od 1954. g. do 1990. g. imala je tridesetak samostalnih izložbi.

- 1990. ZAJEDNIČKA IZLOŽBA MILENA LAH I MARIJANA MULJEVIĆ BEOGRAD
- 1990. MODERNA GALERIJA IZLOŽBA GRAFIKA ZAGREB
- 1991. TRIJENALE SKULPTURE GLIPTOTEKA JAZU ZAGREB
- 1991. INTERNACIONALNI SIMPOZIJ FORMA VIVA PORTOROŽ
- 1991. JUGOSLAVENSKA IZLOŽBA PANČEVO
- 1992. SKUPNA, MÜNHNEN - GRADOVI NJEMAČKE, PROTIV RATA
- 1992. SKUPNA IZLOŽBA, "PRIZMA", GALERIJA ZVONIMIR ZAGREB I BEČ AUSTRIJA
- 1992. SKUPNA IZLOŽBA KERAMIKE ALKER, KROZ GRADOVE HRVATSKE
- 1992. INTERNACIONALNA KOLONIJA POHORJE
- 1993. DONACIJA LIKOVNIH UMJETNIKA MUZEJU VUKOVARA U PROGONSTVU, MUZEJ MIMARA ZAGREB
- 1993. ZAGREBAČKI SALON, ZAGREB KLOVIĆEVI DVORI
- 1994. SAMOSTALNA IZLOŽBA U LJUBLJANI
- 1994. ANALE POREČ
- 1994. SVETI TRAG, MUZEJ MIMARA ZAGREB
- 1994. HRVATSKI KIPARSKI TRIENALE
- 1994. SKUPNA IZLOŽBA ŽENA, GALERIJA DUBRAVA, ZAGREB
- 1994. SAMOSTALNA IZLOŽBA, POKLON GRADOVIMA, GALERIJA HDLU, ZAGREB
- 1994. JAKOVLJE, INTERNACIONALNA KIPARSKA KOLONIJA
- 1995. SVETOST GRADOVA FORTECA KLOVIĆEVI DVORI ZAGREB - POKLON VUKOVARU
- 1995. ZAGREBAČKI SALON PRIMJENJENE UMJETNOSTI, KLOVIĆEVI DVORI ZAGREB
- 1996. ZAGREBAČKI SALON PRIMJENJENE UMJETNOSTI ZAGREB
- 1996. SKUPNA IZLOŽBA, ŽENA PORTRETI, LIKUM ZAGREB
- 1997. SKUPNA IZLOŽBA LIKOVNIH DJELA DAROVANIH U KORIST INVALIDA DOMOVINSKOG RATA, SESVETE
- 1997. KAŠTELE I SPLIT, IZLOŽBA SPLITSKE KOLONIJE
- 1997. INTERNACIONALNI TRIJENALE KERAMIKE, ZAGREB, GLIPTOTEKA
- 1997. VI. HRVATSKI KIPARSKI TRIENALE, GLIPTOTEKA HAZU, ZAGREB
- 1997. SKUPNA IZLOŽBA KLOVIĆEVI DVORI, ZAGREB - NEW YORK - CHICAGO

1978. LOKVE, IDEJNO I TEHNIČKO RJEŠENJE
 1981/1982/83/1884. ST. MARGARETHEN, PRVI EUROPSKI SIMPOZIJ (AUSTRIJA)
 1983. KAISERSLAUTERN, KIPARSKI SIMPOZIJ
 1985. KRISTAL-EINÖDE, SIMPOZIJ "UMJETNIČKI SUSRET" (AUSTRIJA)
 1987. BUDDUSO, KIPARSKI SIMPOZIJ (ITALIJA, SARDEGNA)
 1991. PORTOROŽ, 30 - GODIŠNJICA SIMPOZIJA

POPIS DJELA:

Kipovi:

1. "U čast gospe od Laurane", 1968. bronca, 70 × 40 cm
2. "Let galeba", 1968/69. bronca 98 × 52 cm
3. "Vrijeme našega pamćenja u mramoru i bronci", No. 3. (iz ciklusa od 23 kom.), 1978. mramor i bronca, 80 × 35 × 31 cm
4. Misao na kamenu, 1978-82., granit, lijevana i brušena kristalna glava, 50 × 39 cm
5. Iz ciklusa "Zagrebački vodokoci", 1974. vis. 28.
6. Iz ciklusa "Stepenice (poezija prostora)" 1980/81. park Maksimir, skica u bronci, 18 × 11 × 12 cm
7. Natječajna skica za kip "Petar Krešimir IV.", 1996, vis. 27 cm

Slike i crteži:

8. Dubrovkinja I., 48 × 36 cm
9. Dubrovkinja II., 42 × 30 cm
10. Dubrovkinja III., 30 × 43 cm
- 12 - 15. "Crne mediteranke" I. - IV., 1990., tuš na papiru, 100 × 70
- 16.-21. Mornari, I.-VI., 1992.-1997. g. akrilik na papiru, veličine: 38 × 40; 47 × 33; 52 × 37; 48 × 33; 28 × 44; 35 × 38; 48 × 34 cm)
- 22-28. Iz ciklusa "Vječiti Ikar", I.-VII. 1988/89., kombinirana tehnika 100 × 208 cm
29. Bljesak - Ikar, 1997., ulje na platnu 100 × 200 cm
30. Drvored Vukovara, 1997. ulje na platnu 100 × 200 cm

CIKLUSI:

- I. *OBLIK ISKUSTVA POSLIJE IKAROVA PADA - SKULPTURA 1968-73. GIPS, DUŽINA 22 m. VISINA 1 - 1,85 m.*
- II. *VRIJEME NAŠEG PAMĆENJA U KAMENU I BRONCI 1974-78. (DIO CIKLUSA)*
- III. *IKAROV KRUG - MRAMOR, GRANIT, KRISTAL 1978-82. (DIO CIKLUSA)*
- IV. *MJESEČEVI STUPOVI - GRANIT, MRAMOR, BRONCA, ALUMINIJ, 1982-84. (DIO CIKLUSA)*
- V. *MILJOKAZI/ ZA MIR, NAUKU I UMJETNOST 1984 - 1988.*

SIMPOZIJI:

1978 - 85. g. *BILA JE PODPREDSJEDNIK EUROPSKOG SIMPOZIUMA*

1963. *KOSTANJEVICA NA KRKI, "FORMA VIVA"*

1964. *PRILEP, MERMEREN SIMPOZIJ*

1967. *BIHAĆ, KIPARSKI SIMPOZIJ*

1968. *KRASTAL - EINÖDE, INTERNACIONALNI SIMPOZIJ*

1970. *LABIN, MEDITERANSKI KIPARSKI SIMPOZIJ, ORGANIZATOR, TEHNIČKI I IDEJNI*

1971. *ST. MARGARETHEN, I. EUROPSKI KIPARSKI SIMPOZIJ (AUSTRIJA)*

1972. *TÍRGU JIU, TRODNEVNI INTERNACIONALNI SKUP KIPARA*

1972. *VALALTA, FKK "FORMA"*

1973. *RIM, INTERNACIONALNI SIMPOZIJ "EXERZITIUM II". KAMENOLOM TIVOLI*

1973/74/75. *BEČ, EUROPSKI SIMPOZIJ "PJEŠAČKA ZONA STEPHANPLATZ"*

1974. *NEUMARKT OPF., INTERNACIONALNI SIMPOZIJ "INTERVENCIJA GROBLJE"*

1974./76. *ARANĐELOVAC, MEĐUNARODNI KIPARSKI SIMPOZIJ "MERMER I ZVUCI"*

1974/75. *BAD KREUZNACH, INTERNACIONALNI SIMPOZIJ "INTERVENCIJA U GRADU"*

1975/76. *PERCHTOLDSDORF, INTERNACIONALNI SIMPOZIJ*

1978. *SAARBRÜCKEN, INTERNACIONALNI SIMPOZIJ "PJEŠAČKA ZONA"*

NAGRADE:

1990. I. NAGRADA HDLU - a ZAGREB

1996. NAGRADA ZA ŽIVOTNO DJELO "VLADIMIR NAZOR"

1996. REPUBLIKA HRVATSKA RED DANICE HRVATSKE

Moto Milene Lah:

Izabrala sam Boga za svoga sugovornika!

MILENA LAH
AKADEMSKI KIPAR
SAMOSTALNA IZLOŽBA
CRTEŽA GRAFIKA SLIKA
I SKULPTURA
4. - 19. XII 1997.
MUZEJ PRIGORJA
GALERIJA "KURIJA"
SESVETE

IZDAVAČ:
MUZEJ PRIGORJA

ZA IZDAVAČA:
VLADIMIR SOKOL

PREDGOVOR:
BORISLAV BENANŽIĆ

ORGANIZATOR:
TOMISLAV DILBER

SURADNICI:
ALEKSANDAR BENAŽIĆ
IRENA PETRINEC

SAVJET GALERIJE "KURIJA"
VLADIMIR POLIĆ
ZLATKO POTOČKI
ROBERT BAČA
MILAN BEŠLIĆ
TOMISLAV DILBER
VINKO FIŠTER
BRANKO KELČEC
ANTUN KREŠIĆ
VLADIMIR SOKOL

TISAK: "G.M.G. GRAF"
Sesvete, tel: 01/2006-352

SESVETE 1997. GOD.

NAKLADA: 400 kom.

MILENA LAH

Rođena je u Svetom Križu. Veliku maturu kao i Likovnu akademiju završila je u Zagrebu. Bila je suradnik majstorske radionice prof. Radauša.

1951. studij u Italiji.

1956. studij u Firenci i Rimu po jedan semestar.

1956. studijska putovanja Pariz, London, München itd...

Studijska putovanja imala je po Francuskoj, Njemačkoj, Mađarskoj, Engleskoj, Austriji, Kini, SAD, Egiptu, Kanadi, itd..

Sudionik je i suosnivač mnogih međunarodnih i domaćih kiparskih simpozija i kolonija. Te dobitnica mnogih priznanja i nagrada.

*Prebivalište: Rakovčeva 17, Zagreb,
tel: 620-383*